

Datum: 10 maart 2021
Agendapunt nr: 5.

waterschap
**Hollandse
Delta**

Aan de Verenigde Vergadering

Alternatieven Wegenheffing

Aard voorstel	Besluitvormend voorstel
Aantal Bijlagen	3
Verantwoordelijk portefeuillehouder	Kome, P.J.J.

Voorstel behandeld door	Datum
Besluitvormende VV	10 maart 2021
College Dijkgraaf en Heemraden	23 februari 2021
Oordeelvormende VV	10 februari 2021
Beeldvormende VV	10 februari 2021
College Dijkgraaf en Heemraden	26 januari 2021

Ridderkerk, 10 maart 2021.

Dijkgraaf en heemraden voornoemd,
secretaris-directeur, dijkgraaf,

S.J. Steendijk

J.F. Bonjer

Bijlagen:

Voorstel: Voorstel_14386.docx

Bijlage: Onderzoeksmemo Alternatieven Wegenheffing tbv vv

Bijlage: bijlage Presentatie alternatieven Wegenheffing

Stukken ter inzage:

Voorstel is aangepast ten opzichte van versie VV 10 februari; de aanpassingen staan geel gearceerd weergegeven.

Onderwerp: **Alternatieven Wegenheffing**
Babsnummer: 14386

1. **Gevraagd besluit**

- Kennis te nemen van de resultaten van het onderzoek naar de mogelijkheden voor aanpassing van het provinciaal Reglement ten aanzien van de wegenheffing.
- Gedeputeerde Staten te verzoeken het alternatief 1 op te nemen in de eerstvolgende aanpassing van het Reglement van Bestuur voor Waterschap Hollandse Delta

2. **Probleemstelling – context**

Op 6 mei 2020 heeft de VV de motie van de heer Struik aangenomen, waarin gevraagd wordt om samen met de provincie 'onderzoek te doen naar een aanpassing van het provinciaal Reglement, waarbij de verdeling van de (extra) kosten voor het wegenbeheer (meer) conform de rest van Nederland verloopt'.

Naast de bestaande systematiek voor de wegenheffing zijn in dit onderzoek 4 alternatieven onderzocht. Daarbij zijn twee alternatieven afgevallen en twee alternatieven worden als een mogelijkheid gezien. In het als bijlage bijgevoegde onderzoeks-memo zijn deze alternatieven verder uitgewerkt.

Conform de motie worden in dit voorstel de resultaten van dit onderzoek gepresenteerd, zodat de VV kan besluiten welke vervolgactie opportuun is.

3. **Beoogd effect en argumenten**

Wettelijk kader

In artikel 122a en b van de Waterschapswet is de wettelijk basis gelegd voor de wegenheffing. Voor de toedeling van de kosten moeten de regels gevolgd worden, die in het provinciaal reglement zijn vastgelegd. Dit biedt dan ook de mogelijkheid voor de provincie om het Reglement aan te passen.

De alternatieven

In het kader van de omgevingswet moeten de reglementen van de waterschappen in 2021 aangepast worden, zodat een aanpassing voor de wegenheffing daarin kan worden meegenomen. Er zijn in het onderzoek vier alternatieven voor de huidige wegenheffing onderzocht:

1. Vrijstelling voor de ongebouwde percelen en natuurterreinen
2. Vrijstelling van de ongebouwde percelen en gelijktrekken van het ingezetenen-aandeel
3. Schieland-alternatief, waarbij het tarief ongebouwd en natuur wordt gelijk getrokken;
4. Scheldestromen-alternatief, waarbij de kosten voor het wegenbeheer worden meegenomen in de watersysteemheffing en de wegenheffing vervalt.

Uit het ambtelijk onderzoek met de provincie bleken alternatief 3 en 4 bestuurlijk niet haalbaar. Bij alternatief 3 zouden de effecten voor natuurterreinbeheerders zeer groot zijn. Hun aanslag zou met een factor 13 ~ 14 stijgen. Bij alternatief 4 zou de provincie het aparte taakgebied voor het wegenbeheer, zoals dat in 2008 is ingesteld, weer moeten opheffen. Dit heeft effecten voor de belasting-

plichtigen in Dordrecht en de Maasvlakte, waardoor de lastendruk met 5 – 15% kan stijgen. Derhalve is verder gekeken naar alternatief 1 en 2.

Beschrijving alternatief 1

In alternatief 1 wordt het solidariteitsdeel opgebracht door de ingezetenen. Dit verandert niet ten opzichte van de huidige situatie met een tarief van € 15,67 per huishouden jaar. Het resterende profijtgedeelte wordt opgebracht door 'gebouwd' naar rato van de waarde van het gebouwde eigendom.

Bij dit alternatief stijgt het wegentarief voor gebouwde eigendommen met 0,0013%.

Voor een woning met een WOZ-waarde van € 250.000 moet nu € 19,25 per jaar betaald worden in plaats van € 16; voor een groothandel met een WOZ-waarde van 2,4 miljoen euro stijgt de aanslag voor de wegehffing van € 154 per jaar naar € 185 per jaar.

Het effect voor een agrarische onderneming met 60 ha ongebouwd valt de aanslag van € 1.075 per jaar voor de wegehffing weg, terwijl een natuurterrein van 1.000 ha geen aanslag van € 1.120 per jaar voor de wegehffing hoeft te betalen.

Ook de eigenaren van (spoor)wegen krijgen geen aanslag meer voor hun gemeentelijke, provinciale en rijkswegen en spoorbanen, omdat er volgens de wet niet gedifferentieerd kan worden binnen de wegehffing.

Beschrijving alternatief 2

Bij alternatief 2 wordt het solidariteitsdeel van de ingezetenen gelijk getrokken met het watersysteembeheer. Het resterende (profijt)deel wordt opgebracht door gebouwd. Dit betekent dat er geen apart onderzoek voor de kostentoedeling Wegen meer nodig is.

Bij de huidige Kostentoedelingsverordening zou dit voor elk huishouden een stijging betekenen van € 15,67 naar € 17,63.

Bij dit alternatief stijgt het wegentarief voor gebouwde eigendommen met 0,0006%.

Voor een woning met een WOZ-waarde van € 250.000 moet nu € 17,50 per jaar betaald worden in plaats van € 16. Voor een groothandel met een WOZ-waarde van 2,4 miljoen euro stijgt de aanslag voor de wegehffing van € 154 per jaar naar € 168 per jaar.

Het effect voor ongebouwd en natuur zijn hetzelfde als bij alternatief 1.

Afweging

Categorie	Tarief 2021	Alternatief 1		Alternatief 2	
		verdeling	Tarief ^a	Verdeling	Tarief ^a
Ingezetenen	€ 15,67	40,00%	€ 15,67	45,00%	€ 17,63
Gebouwd	0,0064%	60,00%	0,0077%	55,00%	0,0070%
Ongebouwd	€ 17,92/ha	0,00%	€ 0,00/ha	0,00%	€ 0,00/ha
Natuur	€ 1,12/ha	0,00%	€ 0,00/ha	0,00%	€ 0,00/ha

Tabel 1: effecten alternatieven Wegenheffing

Het doel van de motie is om de situatie ten aanzien van de kosten voor het wegenbeheer zoveel mogelijk gelijk te trekken met de rest van Nederland, waarbij de waterschappen géén wegenbeheertaak hebben. Deze wordt met Alternatief 1 verwezenlijkt. Derhalve wordt voorgesteld om dit alternatief voor te stellen aan GS.

Tijdens de bestuurlijke bespreking in de beeld- en oordeelsvormende VV op 10 februari 2021 zijn twee aspecten naar voren gekomen, die nog een nadere toelichting vereisen.

Het eerste punt betreft de verdeling van de huidige totale belastingopbrengst over de verschillende (sub)categorieën. Van de ca. 12 miljoen euro, die via de wegehffing wordt opgelegd, is de huidige verdeling (alternatief 0):

- Voor de Ingezetenen brengen de ruim 320.000 huishoudens ca. 4,8 miljoen euro op;
- De categorie Gebouwd brengt ca. 6,0 miljoen euro op;
- Door Ongebouwd wordt bijna 1,2 miljoen euro opgebracht, waarvan bijna 1 miljoen euro door de agrarische percelen en circa 0,15 miljoen euro door de (spoor)wegen;
- De Natuur-percelen tenslotte dragen in de huidige situatie circa 15.000 euro bij voor de kosten van het wegenbeheer.

Bij variant 1 stijgt het aandeel Gebouwd naar 7,2 miljoen euro, terwijl Ongebouwd en Natuur géén bijdrage aan de kosten voor het wegenbeheer hebben.

Als tweede punt is de vraag gesteld of dit voorstel geen vorm van 'cliëntilisme' is. Het waterschap is als overheid gehouden om een ieder gelijke rechten en een gelijke behandeling in gelijke gevallen te geven (het gelijkheidsbeginsel). Dit voorstel is juist ontstaan vanuit dit gelijkheidsbeginsel en staat daarmee haaks op cliëntilisme (waarbij een bestuurder specifieke diensten verleent aan specifieke mensen). Het voorstel is gericht op een transparante, bestuurlijke afweging over de toedeling van de kosten.

Vervolgprocedure

Op basis van het onderzoek kan het waterschap een verzoek doen bij GS om het Reglement van Bestuur van Waterschap Hollandse Delta aan te passen. Daarbij kan artikel 21, waarin de regels voor de kostentoedeling van de wegentaak worden aangepast.

Aangezien de provincie in 2021 het Reglement van Bestuur van alle waterschappen moet aanpassen vanwege de Omgevingswet, kan deze aanpassing in dezelfde procedure meegenomen worden. Voorwaarde daarbij is wel dat het verzoek daartoe een breed draagvlak kent en tijdig aan GS kenbaar wordt gemaakt, zodat het meegenomen kan worden in de planning van de herziening. Deze voorziet in de definitieve besluitvorming door Provinciale Staten in het najaar van 2021.

Na vaststelling door Provinciale Staten dient de Kostentoedelingsverordening voor het Wegenbeheer herzien te worden.

4. Kernboodschap

De Verenigde Vergadering gaf in mei 2020 aan alternatieven voor de wegenheffing te willen onderzoeken, om de toedeling van deze belasting meer in lijn met de werkwijze in de rest van Nederland te brengen. In een onderzoek met de provincie zijn verschillende alternatieven voor de Wegenheffing besproken. Op basis van de vergelijking met de huidige situatie wordt de VV gevraagd zich uit te spreken over de vervolgstappen.

5. Regelgeving en beleid

De Kostentoedeling voor de wegenheffing is gebaseerd op artikel 121a en 121b van de Waterschapswet, artikel 21 van het provinciaal Reglement van Bestuur Waterschap Hollandse Delta en de Kostentoedelingsverordening, die op 26 november 2020 door de VV is vastgesteld.

6. Historie – eerdere besluitvorming

Op 6 mei 2020 is de motie van de heer Struik over het onderzoek naar alternatieven voor de wegenheffing aangenomen. Conform deze motie worden de resultaten van het onderzoek in het eerste kwartaal van 2021 gepresenteerd.

7. Financiën

De financiële effecten van de alternatieven zijn beschreven in § 3.

8. Duurzaamheid

Niet van toepassing

9. Alternatieven

Zie § 3.

10. Organisatorische en personele consequenties / OR / GO

Niet van toepassing

11. Risico- en beheersmaatregelen

Niet van toepassing.

12. Communicatie (in- en extern)

Na afloop van de VV-vergadering wordt in het VV-bericht op basis van de kernboodschap een passage opgenomen over het door de VV gekozen alternatief. Dit wordt via de website gepubliceerd. De verdere externe communicatie wordt afgestemd met het provinciale traject van de herziening van het Reglement van Bestuur.

13. Bekendmaking en vervolprocedure

Nadat de VV kennis heeft genomen van de onderzochte alternatieven en er brede steun is om het provinciaal Reglement daarop aan te passen, zal het college een verzoek daartoe richten aan GS. Deze kan dat meenemen in het lopende proces om de Reglementen van alle Zuid-Hollandse waterschappen aan te passen aan de Omgevingswet.

14. Bevoegd orgaan

Het overleg over eventuele wijziging van het reglement wordt gevoerd tussen het college van Gedeputeerde Staten en het college van Dijkgraaf en Heemraden. De kaders voor dit overleg kunnen door de VV resp. PS worden vastgesteld.

15. Toelichting / kanttekeningen

Niet van toepassing

16. Bijlagen

- Onderzoeksmemo tbv overleg met de provincie
- Presentatie Alternatieven Wegenheffing (10 februari 2021)

waterschap
**Hollandse
Delta**

Vergaderdatum: 10 maart 2021
Agendapunt:

BESLUIT VERENIGDE VERGADERING

ONDERWERP Alternatieven Wegenheffing

DE VERENIGDE VERGADERING VAN WATERSCHAP HOLLANDSE DELTA,

op voordracht van dijkgraaf en heemraden van waterschap Hollandse Delta d.d. 26-1-2021;
gelet op de bespreking in de Beeldvormende Verenigde Vergadering van 10 februari 2021;
gelet op de bespreking in de Oordeelsvormende Verenigde Vergadering van 10 februari 2021;

overwegende dat:

- Op basis van de motie van de heer Struik van 6 mei 2020 samen met de provincie is gezocht naar alternatieven voor de huidige Wegenheffing;
- Daarbij 2 alternatieven naar voren komen, die voldoen aan de geformuleerde uitgangspunten;
- De VV zich moet uitspreken over het vervolg van het onderzoek;

gelet op:

- artikel 77 Waterschapswet;

BESLUIT:

- Kennis te nemen van de resultaten van het onderzoek naar de mogelijkheden voor aanpassing van het provinciaal Reglement ten aanzien van de wegenheffing.
- Gedeputeerde Staten te verzoeken het alternatief 1 op te nemen in de eerstvolgende aanpassing van het Reglement van Bestuur voor Waterschap Hollandse Delta

Ridderkerk, 10 maart 2021

De Verenigde Vergadering voornoemd,
secretaris-directeur, dijkgraaf,

S.J. Steendijk

J.F. Bonjer

Alternatieven wegenheffing

Resultaten onderzoek
WSHD - PZH

1

Aanleiding

Motie Struik (6 mei 2020):

- Kosten wegbeheer bij 5 waterschappen via de waterschapsbelasting
 - Regelgeving via provinciaal Reglement
 - Rest van Nederland via algemene belastingen van Rijk en gemeenten
- ➔ Onderzoek mogelijkheden om kosten (meer) conform de rest van Nederland te verdelen

2

Huidige situatie (alternatief 0)

4 belastingcategorieën:	KTV	Tarief (2021)	
• Ingezetenen: obv inwonerdichtheid: 40,00%		→ € 15,67 per huishouden	
• Gebouwd: }	50,15% → 0,0064% WOZ-waarde	→ € 17,92 per ha	
• Ongebouwd: } obv waarde: {			9,76% →
• Natuur: }			0,09% → € 1,12 per ha

Gebaseerd op de watersysteemheffing (zonder differentiatie) en bepaald voor het taakgebied Wegenbeheer (excl. Dordrecht, Europoort-Maasvlakte)

3

Onderzoek met de provincie

- 4 alternatieven onderzocht:
1. Ongebouwd & Natuur vrijgesteld → profijt-deel geheel naar Gebouwd
 2. Ongebouwd & Natuur vrijgesteld → aanpassen solidariteit en profijt
 3. Ongebouwd & Natuur samen (HHSK) → verschuiving naar Natuur
 4. Via watersysteemheffing (Scheldestromen) → ook differentiatie

Wettelijke basis, fiscale effecten, overige effecten

4

Alternatief 1: Ongebouwd en Natuur vrijgesteld

Effecten op de tarieven:

Categorie	Alternatief 0	Alternatief 1
Ingezetenen	€ 15,67	€ 15,67
Gebouwd	0,0064%	0,0077%
Ongebouwd	€ 17,92 /ha	€ 0,00 /ha
Natuur	€ 1,12 /ha	€ 0,00 /ha

5

Alternatief 2: Ongebouwd/Natuur vrijgesteld

Solidariteitsgedeelte gelijk gesteld aan de watersysteemheffing
Effecten op de tarieven:

Categorie	Alternatief 0	Alternatief 2
Ingezetenen	€ 15,67	€ 17,63
Gebouwd	0,0064%	0,0070%
Ongebouwd	€ 17,92 /ha	€ 0,00 /ha
Natuur	€ 1,12 /ha	€ 0,00 /ha

6

Alternatief 3: Ongebouwd/Natuur gelijkgesteld

Conform het model HH Schieland en de Krimpenerwaard
Effecten op de tarieven:

Categorie	Alternatief 0	Alternatief 3
Ingezetenen	€ 15,67	€ 15,67
Gebouwd	0,0064%	0,0064%
Ongebouwd	€ 17,92 /ha	€ 15,32 /ha
Natuur	€ 1,12 /ha	€ 15,32 /ha

7

Alternatief 4: Via Watersysteemheffing

Conform het model Scheldestromen
Effecten op de tarieven (voor het hele beheergebied):

Categorie	Alternatief 0	Alternatief 4
Ingezetenen	€ 15,67	€ 15,51
Gebouwd	0,0064%	0,0053%
Ongebouwd	€ 17,92 /ha	€ 12,07 /ha
Natuur	€ 1,12 /ha	€ 0,80 /ha

8

Effecten voor verschillende profielen

Profiel	Alt. 0	Alt. 1	Alt. 2	Alt. 3	Alt. 4
Ingezetene/huurder	€ 15,67	€ 15,67	€ 17,63	€ 15,67	€ 15,51
Woonhuis 250 k€	€ 16,00	€ 19,25	€ 17,50	€ 16,00	€ 13,25
Woonhuis 750 k€	€ 48,00	€ 57,75	€ 52,50	€ 48,00	€ 39,75
Groothandel 2,4 M€	€ 154,00	€ 185,00	€ 168,00	€ 154,00	€ 127,20
Akkerbouw 60 ha	€ 1.075,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 919,00	€ 724,20
Natuurterrein 1.000 ha	€ 1.120,00	€ 0,00	€ 0,00	€ 15.320,=	€ 800,00

9

Afweging

Provincie:

- Alternatief 3: effect voor natuur groot
- Alternatief 4: heffing buiten taakgebied Wegenbeheer

WSHD:

- Alternatief 1 & 2: heffing vergelijkbaar met OZB
- Alternatief 1: eenvoudigst

10

11